

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 5 stycznia 2016 r.

Poz. 162

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR KN-I.4131.1.405.2015.22 WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 30 grudnia 2015 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r., poz. 1515)

orzekam

nieważność uchwały nr XIV/72/2015 Rady Gminy Malanów z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie regulaminu przyznawania stypendium za wyniki w nauce i szczególne osiągnięcia naukowe dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjum dla których Gmina Malanów jest organem prowadzącym - **ze względu na istotne naruszenie prawa.**

Uzasadnienie

Uchwałę nr XIV/72/2015 Rada Gminy Malanów podjęła na sesji w dniu 25 listopada 2015 r. Jako podstawę prawną uchwały powołano art. 18 ust. 2 pkt 14a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r., poz. 1515).

Wojewodzie Wielkopolskiemu uchwała doręczona została w dniu 3 grudnia 2015 r.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały – organ nadzoru stwierdził, co następuje:

Uchwała została wydana z istotnym naruszeniem art. 18 ust. 2 pkt 14a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym w związku z art. 90t ust. 1 i 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.).

Przedmiotową uchwałą Rada Gminy Malanów uchwaliła regulamin przyznawania stypendium za wyniki w nauce i szczególne osiągnięcia naukowe dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjum dla których Gmina Malanów jest organem prowadzącym. Przepisem § 11 Rada nadała uchwale charakter aktu prawa miejscowego, przewidując jej wejście w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego.

Zakwalifikowanie przedmiotowej uchwały do aktu prawa miejscowego wymaga ustalenia, czy Rada Gminy posiadała należyte upoważnienie do jej podjęcia. Zgodnie bowiem z art. 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, organy samorządu terytorialnego na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie mogą ustanawiać akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów. Zasada ta znajduje potwierdzenie w przepisie art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, zgodnie z którym na podstawie upoważnień ustawowych gminie przysługuje prawo stanowienia aktów prawa miejscowego obowiązujących na obszarze gminy.

W ocenie organu nadzoru przywołany w podstawie prawnej uchwały przepis art. 18 ust. 2 pkt 14a ustawy samorządzie gminnym, w myśl którego do wyłącznej właściwości rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawie zasad udzielania stypendiów dla uczniów i studentów, nie stwarza samodzielnej podstawy do wydania przepisów powszechnie obowiązujących na obszarze gminy. Podobne stanowisko wyraził Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 29 maja 2009 r. (sygn. akt I OSK 178/09): „z literalnego

brzmienia powołanego art. 18 ust. 2 pkt 14a ustawy o samorządzie gminnym istnieje możliwość wnioskowania o upoważnieniu dla rady gminy do działania we wskazanym w nim zakresie, jednakże art. 18 ust. 2 pkt 14a ustawy o samorządzie gminnym trzeba odczytywać w związku z zamkniętym katalogiem zamieszczonym w art. 40 ust. 2 wyżej wymienionej ustawy. Łączne odczytanie tych przepisów prowadzi do wniosku, że dopiero przepis w ustawie szczególnej może być podstawą prawną dla podjęcia przez radę gminy przedmiotowej uchwały. Natomiast znaczenie art. 18 ust. 2 pkt 14a ustawy o samorządzie gminnym ograniczyć trzeba do zastrzeżenia kompetencji prawodawczej dla rady gminy, a nie dla wójta gminy.” Uzupełnić należy, że zgodnie z art. 40 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym, na podstawie tejże ustawy organy gminy mogą wydawać akty prawa miejscowego w zakresie: 1) wewnętrznego ustroju gminy oraz jednostek pomocniczych; 2) organizacji urzędów i instytucji gminnych; 3) zasad zarządu mieniem gminy; 4) zasad i trybu korzystania z gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej.

Analiza treści przedłożonej do oceny uchwały wskazuje, iż przepisem szczególnym upoważniającym radę do jej podjęcia, jest art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty, zgodnie z którym: „W przypadku przyjęcia programów, o których mowa w ust. 1, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa szczegółowe warunki udzielania pomocy dzieciom i młodzieży, formy i zakres tej pomocy, w tym stypendia dla uzdolnionych uczniów oraz tryb postępowania w tych sprawach, uwzględniając w szczególności przedsięwzięcia sprzyjające eliminowaniu barier edukacyjnych, a także osoby lub grupy osób uprawnione do pomocy oraz potrzeby edukacyjne na danym obszarze”.

Jak wynika wprost z brzmienia przywołanego art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty, określona w tym przepisie kompetencja prawotwórcza rady gminy uzależniona jest od wcześniejszego przyjęcia jednego z lokalnych programów, o których mowa w art. 90t ust. 1 tejże ustawy (tj. programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży, programu wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży). Dopiero uchwalenie takiego programu stwarza możliwość określenia (w odrębnej uchwale stanowiącej akt prawa miejscowego, wydanej na podstawie art. 90t ust. 4 ww. ustawy) szczegółowych warunków udzielania pomocy dzieciom i młodzieży, form i zakresu tej pomocy, w tym stypendiów dla uzdolnionych uczniów oraz trybu postępowania w tych sprawach.

W toku prowadzonego postępowania organ nadzoru ustalił, iż Rada Gminy Malanów nie przyjęła wcześniej lokalnego programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży ani programu wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży na podstawie art. 90t ust. 1 ustawy o systemie oświaty (pismo Przewodniczącego Rady Gminy Malanów nr PRG.0004.37.2015 z dnia 22 grudnia 2015 r.). W tej sytuacji Rada nie była uprawniona, w ocenie organu nadzoru, do zrealizowania delegacji wynikającej z art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty. Regulacje dotyczące gminnych stypendiów dla uzdolnionych uczniów (tj. przyznawanych za wyniki w nauce czy też szczególne osiągnięcia naukowe) nie mogą, tak jak w kwestionowanej przez organ nadzoru uchwale, zostać określone w oderwaniu od przedstawionej wyżej procedury unormowanej w art. 90t ustawy o systemie oświaty, a zarazem wyłącznie na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 14a ustawy o samorządzie gminnym.

Stwierdzić zatem należy, iż oceniana uchwała została wydana z istotnym naruszeniem prawa, tj. art. 18 ust. 2 pkt 14a ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 90t ust. 1 i 4 ustawy o systemie oświaty.

Biorąc powyższe pod uwagę orzeczono jak w sentencji.

Pouczenie: Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone w terminie 30 dni od jego doręczenia do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski

(-) Zbigniew Hoffmann